

[Bjerre.]

var der fra mange sider enighed om, at der her var grundlag for at foretage en ændring af forholdene; vi ville bare gerne have oplysning om, i hvilke tilfælde den gældende ordning med hensyn til den sønderjyske præstegårdsjord havde virket uheldigt for jordfordelingen, havde virket således, at man ikke kunne få fornøden jord til indeklemte husmænd o. s. v. Det har imidlertid ikke været muligt at få nogen klar udtalelse om disse ting, og jeg vil derfor gerne motivere, hvorfor vi fra et mindretals side stiller ændringsforslag under nr. 3.

Som det vil erindres, var lovforslaget oprindelig affattet således, at det var en frivillig sag, om man ville gå ind under lovens regler eller ej, men under behandlingen i det andet høje ting kom man ind på en ændring af lovforslagets § 9, der gav kirkeministeren ret til til syvende og sidst at træffe bestemmelse om, hvorvidt jorden skulle tages eller ej, og dermed var altså ethvert skær af frivillighed hørt op. Alligevel synes jeg, at man burde have fortsat forsøget på at finde hinanden. Jeg synes nemlig stadigvæk ikke, at der er så forfærdelig langt imellem os, og jeg finder i og for sig også, at menighedsrådene har strakt sig langt. Jeg synes, der var en lille smule sarkasme i den ærede ordførers udtalelse, da han sagde, at nu var menighedsrådene dog gået så langt, at de havde frafaldet kravet om at beholde det grundværdifaste, nu ville de kun have en hel del flere penge, end de kunne få efter lovforslaget. Ja, men det er netop det, der stadig er deres tanke, og det, der ligger til grund for det hele, at de vil forsøge at beholde det jordfaste; hvis de fik et beløb, der var fastsat efter uvildige folks skøn, ville de for dette beløb kunne købe noget andet, som var værdifast, men som ikke havde den skavank, som påstås at hæfte ved det, de ejer nu, og ikke forhindrer jordfordeling eller en fornuftig udstykning.

Efter min formening ligger der en meget stor forhandlingsvilje hos menighedsrådene. Den har man imidlertid ikke udnyttet, og jeg synes, man kan bebrejde den højtærede kirkeminister, at han ikke har forsøgt at udnytte denne forhandlingsvilje. Han har stillet et lovforslag op, der giver en hel del penge, men han har forsømt at udnytte muligheden for at nå til enighed med en hel del folk dernede i disse egne.

Jeg kan ikke forstå, at man vil trumfe dette lovforslag igennem på den måde, man gør. Hvis man var gået ind i en reel forhandling og ikke havde sagt: nu skal det

være sådan og sådan, kunne man have skabt den brede basis, skabt ro om dette spørgsmål i stedet for, at man nu er med til at skabe uro, og det beklager jeg.

Hvad det omtalte ændringsforslag angår, skal jeg kun sige, at man derved har villet tilvejebringe en ordning, hvorefter man enten kunne gå ind under loven i den skikkelse, som den nu har, eller — hvis en overenskomst ikke kunne opnås — kirkeministeren skulle træffe endelig bestemmelse om jordens overdragelse, og uvildige af retten udvalgte mænd skulle fastsætte den værdi, som skal danne grundlag for den årlige afgift til præsteembedet svarende til den værdi, en forstandig køber måtte antages at ville give for jorden, altså ikke en spekulationskøber, ikke en mand, der havde en særlig interesse i at få lige netop dette lille stykke jord, men værdien i fornuftig handel og vandel. Jeg synes, det var en såre fornuftig og prisværdig måde at ordne dette spørgsmål på, og det kunne sikkert have vundet fornøden tilslutning hos menighedsrådene; efter min mening ville det ikke have kostet ret meget. Jeg må beklage, at kirkeministeren ikke har kunnet gå med til denne løsning. Mindretallet, bestående af venstre og de konservative, kan ikke gå med til lovforslaget, som det foreligger, og vi har derfor stillet dette ændringsforslag.

Jeg anbefaler det høje tings medlemmer at stemme for ændringsforslaget under nr. 3. At jeg også anbefaler, at de stemmer for ændringsforslagene under nr. 1 og 2, er en selvfølge, da de er tiltrådt af hele udvalget.

Med hensyn til ændringsforslag nr. 4 skal jeg bemærke, at det i tilfælde af, at ændringsforslag nr. 3 skulle blive forkastet, kun er en rent teknisk ændring, som man fra alle sider kan være enig om, og jeg kan i så fald anbefale, at man stemmer for ændringsforslag nr. 4.

Krup: Som ordfører for et mindretal skal jeg henvise til den af udvalget afgivne betænkning. Det fremgår heraf, at mit parti ikke ønsker at medvirke til lovforslagets gennemførelse, som det er affattet, da vi lægger megen vægt på, at ændringsforslag nr. 3 bliver gennemført.

Lovforslaget har, som man forstår, vakt stærk modstand hos menighedsrådene i Sønderjylland, og jeg må tilstå, at jeg ikke rigtig forstår den ærede ordfører for udvalget, når han hævder, at det står mere og mere klart for menighedsrådene i Sønderjylland, at dette er måden at ordne denne sag på. Jeg synes, at efter som tiden går, bliver modsætningserne dernede større og modstanden mod